

Pressiteade

Luxembourg, 5. juuni 2020

Audiitorite sõnul jätkub põllumajandusmaa bioloogilise mitmekesisuse vähenemine hoolimata ÜPP erimeetmetest

Euroopa Kontrollikoja uue aruande kohaselt ei ole ühine põllumajanduspoliitika (ÜPP) olnud tulemuslik aastakümneid kestnud bioloogilise mitmekesisuse vähenemise ümberpööramiseks ja intensiivne põllumajandus on jätkuvalt selle vähenemise peamine põhjus. Audiitorid leidsid puudusi ELi bioloogilise mitmekesisuse strateegias aastani 2020 ja selle kooskõlastamises ÜPPga. Lisaks on viis, kuidas komisjon jälgib ÜPP bioloogilise mitmekesisusega seotud kulutusi, ebausaldusväärne ja enamik ÜPP rahastamisest avaldab sellele vähest positiivset mõju. Mõnedel ÜPP kavadel on suurem potentsiaal parandada bioloogilist mitmekesisust, kuid komisjon ja liikmesriigid on eelistanud väikese mõjuga valikuid.

Euroopa põllumajandusmaa liikide arv ja mitmekesisus on paljude aastate jooksul vähenenud. Alates 1990. aastast on põllumajandusmaa lindude ja rohumaa liblikate populatsioonid – mis on muutuste head näitajad – vähenenud üle 30%. Intensiivne põllumajandus on põhjustanud looduslike taimede ja sellest tulenevalt ka loomade arvukuse ja mitmekesisuse vähenemist ning on jätkuvalt peamine bioloogilise mitmekesisuse vähenemise põhjus.

2011. aastal leppis komisjon kokku strateegias, mille eesmärk on peatada bioloogilise mitmekesisuse vähenemine 2020. aastaks. Selles võeti kohustus suurendada põllumajanduse ja metsanduse panust bioloogilise mitmekesisuse säilitamisse ning seati eesmärgiks saavutada põllumajandusest mõjutatud liikide ja elupaikade kaitsestaatus mõõdetav paranemine. Audiitorid hindasid, kas ÜPP on aidanud paremini säilitada põllumajandusmaa bioloogilist mitmekesisust ja kuidas EL saavutab oma eesmärgi, külastades Küprost, Iirimaa, Poolat, Rumeeniat ja Saksamaad.

„ÜPPst ei ole seni piisanud, et võidelda põllumajandusmaa bioloogilise mitmekesisuse vähenemise vastu, mis kujutab endast suurt ohtu nii põllumajandusele kui ka keskkonnale,“ märkis aruande eest vastutav Euroopa Kontrollikoja liige Viorel Ștefan. *„2020. aasta järgse ÜPP ettepaneku ja 2030. aastani kestva bioloogilise mitmekesisuse strateegia eesmärk on muuta ÜPP paindlikumaks, et reageerida sellistele probleemidele nagu bioloogilise mitmekesisuse vähenemine, kliimamuutused või põlvkonnavahetus, jätkates samal ajal Euroopa*

Pressiteate eesmärk on edastada Euroopa Kontrollikoja eriaruande põhisõnumid. Eriaruanne on tervikuna kättesaadav veebisaidil eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

põllumajandustootjate toetamist jätkusuutliku ja konkurentsivõimelise põllumajandussektori nimel.“

Audiitorid leidsid, et ELi bioloogilise mitmekesisuse strateegias aastani 2020 ei olnud seatud põllumajandusele mõõdetavaid eesmärke, mis raskendas ELi rahastatud meetmete edukuse ja tulemuslikkuse hindamist. Lisaks oli ELi bioloogilist mitmekesisust käsitlevate poliitikameetmete ja strateegiatega kooskõlastatus puudulik, mistõttu näiteks ei suudetud tegeleda geneetilise mitmekesisuse vähenemisega, mis on osa bioloogilisest mitmekesisusest.

ÜPP otsetoetused moodustavad ligikaudu 70% kõigist ELi põllumajanduskulutustest, kuid viis, kuidas komisjon jälgib bioloogilisele mitmekesisusele tehtud ÜPP kulutusi, ei ole usaldusväärne, sest sellega ülehinnatakse mõne meetme panust bioloogilisse mitmekesisusse. Lisaks on meetmete mõju põllumajandusmaa bioloogilisele mitmekesisusele piiratud või teadmata. Ehkki mõned otsetoetuste nõuded, eelkõige rohestamine ning nõuetele vastavuse süsteem, võivad aidata suurendada bioloogilist mitmekesisust, on komisjon ja liikmesriigid eelistanud väikese mõjuga valikuid, nagu lämmastikku siduvad ja püüdekultuurid. Audiitorid leidsid ka, et nõuetele vastavuse karistussüsteemil ei olnud selget mõju põllumajandusmaa bioloogilisele mitmekesisusele ning rohestamise potentsiaal ei olnud piisavalt välja arendatud.

Maaelu arengu programmidel – eelkõige nendel, millega toetatakse keskkonnasäästlikke põllumajandustavasid, mis ei piirdu vaid asjaomaste õiguslike kohustustega – on bioloogilise mitmekesisuse parandamiseks suurem potentsiaal kui otsetoetustel. Siiski kasutavad liikmesriigid harva suure mõjuga meetmeid (näiteks tulemuspõhiseid kavasisid), vastupidiselt vähem vaeva nõudvatele ja vähem kasulikele (nn heleroheliste) meetmetele, mis on põllumajandustootjate seas populaarsemad.

Audiitorid soovivad komisjonil paremini koordineerida 2030. aastani kestva bioloogilise mitmekesisuse strateegiat, suurendada otsetoetuste ja maaelu arengu panust põllumajandusmaa bioloogilisse mitmekesisusse, jälgida eelarvevahendite kasutamist täpsemalt ja töötada välja usaldusväärsed näitajad ÜPP mõju hindamiseks.

Toimetajatele

Põllumajandusmaa bioloogiline mitmekesisus puudutab metsloomi (st mitte põllumajandusloomi), näiteks väikeimetajaid, linde ja putukaid, samuti rohumaadel kasvavat looduslikku taimestikku, põllumaad, püsiloolu ja mullas elavaid liike.

ELi roll bioloogilise mitmekesisuse kaitsmisel on ülioluline, sest EL kehtestab keskkonnastandardid ja kaasrahastab enamikku liikmesriikide põllumajanduskulutustest. Komisjonil on kavas kasutada 2014.–2020. aastal 86 miljardit eurot (ligikaudu 8% ELi pikaajalisest eelarvest), sealhulgas 66 miljardit eurot ÜPP raames bioloogilise mitmekesisusega seotud kulutusteks. Nii EL kui ka liikmesriigid allkirjastasid 1990-ndatel aastatel ÜRO bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni ja võtsid 2010. aastal kohustuse täita 2020. aastaks Aichi eesmärgid. 2020. aasta jaanuaris liigitas Maailma Majandusfoorum bioloogilise mitmekesisuse vähenemise maailma üheks viiest suurimast ohust nii tõenäosuse kui ka mõju poolest. 2020. aasta mais avaldas komisjon ELi bioloogilise mitmekesisuse strateegia aastani 2030.

Kontrollikoda avaldab eriaruande nr 13/2020: „Põllumajandusmaa bioloogiline mitmekesisus: ÜPP ei ole aidanud vähenemist peatada“ ülemaailmsel keskkonnapäeval, mil tunnustatakse ka

bioloogilist mitmekesisust. Aruanne on kättesaadav kontrollikoja veebisaidil eca.europa.eu ELi 23 keeles. Kontrollikoda on varem avaldanud aruanded pestitsiidide, Natura 2000 ja ÜPP rohestamise kohta. Ta käsitleb bioloogilise mitmekesisuse teemat ka oma järgmises ajakirjas ning avaldab peagi aruande tolmeldajate kohta.

Aruande pressikontakt Damijan Fišer

E-post: damijan.fiser@eca.europa.eu tel: +352 4398 45 510 mobiil: +352 621 55 22 24

Kontrollikoja meetmed seoses COVID-19 pandeemiaga

Kontrollikoda on astunud vajalikke samme, et jätkata COVID-19 pandeemia ajal tõhusa avaliku audititeenuse osutamist ELis ning õigeaegsete auditaruannete, arvamuste ja ülevaadete avaldamist, niivõrd kui see on praegustes keerulistes tingimustes võimalik. Ühtlasi avaldame tänu kõigile neile, kes päästavad elusid ja võitlevad pandeemiaga nii Luksemburgis, ELis kui ka kogu maailmas. Toetame ka Luksemburgi valitsuse poliitikat rahvatervise kaitsmisel. Me leevendame praeguse tervishoiukriisi mõju oma töötajatele ning oleme võtnud ettevaatusabinõusid, et viia töötajatele ja nende perekondadele avalduv oht miinimumini.